

Titel document	Onderzoek naar de effectiviteit van osteopathie bij de behandeling van migrainepatiënten
Naam auteur(-s)	M. van Tintelen
Promotor/begeleider	R. Muts D.O. Co-Promotor: B. Groen PhD
Datum publicatie	April 2001
Type document	Klinisch onderzoek
Aantal pagina's	153
Probleemstelling	Heeft osteopathie een toegevoegde waarde op de huidige geneeskunde bij de behandeling van patiënten met chronische migraineklachten?
Sleutelwoorden	Migraine, migraineklachten, effectonderzoek, effectiviteit, rendement, placebofenomeen, black box, pilotstudy, vragenlijsten, lichamelijke klachten, psychische aspecten

Abstract

*(probleemstelling/methode/
resultaten/conclusie)*

In deze thesis is onderzoek gedaan naar de effectiviteit van osteopathie bij de behandeling van migrainepatiënten.

Er is onderzoek gedaan volgens de “black box” benadering, een onderzoeksmodel naar de adviezen van de Commissie Alternatieve Behandelwijzen van de Nederlandse Gezondheidsraad.

In het literatuurgedeelte wordt ingegaan op de wijze waarop het onderzoek hebben is opgebouwd, welke argumenten daar een rol bij hebben gespeeld en welke gegevens uit de literatuur de opzet en uitvoering van het onderzoek met name hebben bepaald. Daar er in de regulier medisch wetenschappelijke literatuur geen informatie te vinden was van gedegen effectonderzoek in de osteopathie of onderzoek via de “black box” benadering, zijn de onderzoekers als ware pioniers aan de pilotstudy begonnen.

Er worden twee groepen met elkaar vergeleken: de controlegroep van 19 migrainepatiënten en de osteopathiegroep van 41 migrainepatiënten.

Meting vond plaatst middels vragenlijsten: één ingevuld voor aanvang van de behandeling en één na een jaar.

Er zijn 29 parameters gebruikt in dit onderzoek: 6 voor migraine, 11 voor andere lichamelijke klachten, 10 voor de algemene toestand, 1 voor het algemeen lichamelijke welbevinden en 1 voor het algemeen geestelijk welbevinden.

In de osteopathiegroep zijn er 24 parameters significant verbeterd en geen enkele verslechterd. Terwijl er in de controlegroep geen enkele significante verbetering was.

In de osteopathiegroep is er geconstateerd dat er een significante verbeteringen van migraineklachten, de hoofdpijn, duizeligheid, maagklachten, buikkklachten, obstipatie, nekkklachten, klachten van armen en benen en tussen de schouderbladen. Maar ook is er een significante zichtbaar van verbetering van de zenuwachtigheid, het onder spanning staan, de neerslactigheid, de angstgevoelens, de ongelukkigheid, het piekeren en de geïrriteerdheid. Tenslotte is er te zien dat het algemeen geestelijk en algemeen lichamenlijk welbevinden significant verbeterden. Twee verbeteringen zijn niet significant, te weten de onderrugklachten en de vermoeidheid. Het gebrek aan energie en de zorgen om gezondheid en toekomst veranderen niet. Wetenschappelijk onderzoek volgens de “black box” benadering is mogelijk met voldoende medewerking vanuit het hele beroepsveld en begeleid door onderzoekers uit zowel reguliere als osteopathische hoek. Ten tijde van dit onderzoek was deze medewerking er (nagenoeg) niet! Helaas heeft dit de kracht van het onderzoek verminderd. Toch wordt er gedacht dat dit onderzoek belangrijke resultaten heeft opgeleverd wat vervolgonderzoek rechtvaardigt.

<p>Aanbeveling (-en)</p>	<p>A) Het onderzoek is een pilotstudy naar de mogelijkheid de effectiviteit van osteopathie of eender welke behandelwijze te meten aan de hand van de “black box” benadering. Deze thesis kan een leidraad zijn voor het opzetten van een onderzoek volgens de “black box” benadering. Een leidraad voor onderzoek naar de effectiviteit van eender welke behandelwijze op eender welke aandoening. In deze thesis is ingegaan op wat de “black box” benadering precies is en worden de valkuilen, plus- en minpunten aangegeven van een onderzoek volgens deze benadering. Andere onderzoekers kunnen met onze op- en aanmerkingen rekening houden bij de opzet en uitvoering van toekomstig onderzoek.</p> <p>B) Gezien het feit dat de alternatieve geneeswijzen geen eigen onderzoekstraditie kennen, de structuur en middelen van dit veld (nog) niet zodanig zijn dat men slaagt in zelfstandig opzetten en uitwerken van een verantwoord onderzoeksprogramma en er nauwelijks of geen inbedding is in wetenschappelijk instituten, lijkt overheidssteun op dit punt zeker gerechtvaardigd en noodzakelijk. Geldelijke steun (subsidie - aanvragen) van de overheid behoort tot de mogelijkheden. Het strekt tot aanbeveling dat beroepsorganisaties van de verschillende alternatieve behandelwijzen wetenschappelijke commissies in het leven roepen die contact onderhouden met organisaties die wetenschappelijk onderzoek kunnen begeleiden, leiden en / of financieren. Te denken valt aan contact met organisaties als het Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Eerstelijns Gezondheidszorg (NIVEL), universiteiten, de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), de Raad voor Gezondheidsonderzoek en / of de Ziekenfondsraad. Gezien de tijdrovende en complexe communicatiestructuren binnen deze organisaties en met de buitenwereld (potentiële onderzoekers uit het alternatieve veld) wordt aanbevelen dat wetenschappelijke commissies van beroepsverenigingen en / of opleidingen van de verschillende alternatieve geneeswijzen deze taak op zich nemen, daar het voor individuele onderzoekers te tijdrovend en vaak te complex is om in communicatie te treden met deze instellingen.</p> <p>C) Om onderzoek te doen slagen is medewerking van het hele beroepsveld absoluut noodzakelijk. Ten tijde van dit onderzoek was deze medewerking er (nagenoeg) niet! In 1998 waren ongeveer 125 osteopaten geregistreerd in het NRO. Ieder van hen werd via persoonlijke mailing op de hoogte gebracht van het onderzoek. Vervolgens volgde er een publicatie in de “Nieuwsbrief Osteopathie” waarin de osteopaten nogmaals op de hoogte worden gebracht van het bestaan van het onderzoek.</p>
---------------------------------	---

Titel:	Onderzoek naar de effectiviteit van osteopathie bij de behandeling van migrainepatiënten	
Auteur(s):	van Tintelen, M.	
Classificatie:	Cumulative	<i>Narrative:</i> Heeft het literatuuronderzoek een beschrijvende of samenvattende aard? <i>Developmental:</i> Komen er nieuwe concepten uit het literatuuronderzoek naar voren? <i>Cumulative:</i> Komen er nieuwe inzichten in onderzoeksrichtingen aan bod als gevolg van het literatuuronderzoek?
Type literatuuronderzoek:	Systematisch literatuuronderzoek	<i>Systematisch literatuuronderzoek:</i> Is het literatuuronderzoek een opzichzelfstaande thesis? <i>Beschrijvend literatuuronderzoek:</i> Vormt het literatuuronderzoek een theoretisch hoofdstuk binnen een thesis?
Methodiek:	Ja	Is de methodiek beschreven in een apart hoofdstuk?
Logboek:	nee, wel een tijdschema.	Is er een logboek bijgehouden?
Zoekstrategie:	Ja	Is de zoekstrategie beschreven?
Literatuurlijst:	Ja, echter zijn enkele niet-wetenschappelijke bronnen niet als zodanig vermeld.	Is de literatuurlijst volgens APA-stijl correct verwerkt?

Gebruikte bronnen	Aantal	Eventuele opmerkingen
Peer review artikelen	24	Peer review artikelen komen uit veel journals met hoge IF!
Betrouwbare artikelen	16	
Medische boeken	4	
Osteopatische boeken	3	
Thesis	1	
Syllabi CS	2	
Niet meer beschikbaar	7	
Bronnen van lage kwalitatieve waarde	5	Geen verdere informatie over auteur te vinden of gepubliceerd op onbetrouwbare website
		In deze thesis wordt voornamelijk oudere literatuur gebruikt (1967 - 2000)
Totaal aantal bronnen:	62	Betrouwbare, wetenschappelijke bronnen: 76% Bronnen van lagere wetenschappelijke kwaliteit: 24%

Naam journal	Impact factor Journal Citation Report™ (2021-2022)	Aantal keer gebruikt
JAMA Internal Medicine	21.873	
Cephalalgia	6.292	6
Annals of Internal Medicine	25.391	3
Journal of Neurology	4.849	
Neurology	9.91	3
Nature Medicine	53.44	
BMJ	39.89	
Headache	5.887	
Contemporary Clinical Trials	2.226	
Lancet	79.321	
Pain	6.961	2
Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics	1.437	2